

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Enhed: Sygehuspolitik

Sagsbeh.: SUMTK

Sags nr.: 0901273

Dok. Nr.: 1462560

Dato: 22. maj 2014

Resumé af møde med borgergrupperne den 12. maj 2014 vedr. deponering af lav- og mellemaktivt affald fra Risø

Følgende deltog i mødet: Minister for sundhed og forebyggelse Nick Hækkerup; Bendy Poulsen og Rene Leed, Thyholm; Anders Rask og Bent Dyrberg, Skive; Karen Fomsgaard og Tage Krogh Nielsen, Kerteminde; Anne Bendtsen og Bodil Waagensen, Lolland; Louise Haxthausen og Kirsten Mortensen, Bornholm; Piet Jansen og Jan Ulslev Pedersen, Roskilde; direktør Ole Kastbjerg Nielsen, Dansk Dekommissionering; specialkonsulent David Garff Ulfbeck, Statens Institut for Strålebeskyttelse; chefkonsulent Peter Gravesen, GEUS; særlig rådgiver Søren Lippert, kontorchef Jakob Krogh, konsulent John Erik Pedersen, ministersekretær Carlo V. Andersen, specialkonsulent Tove Kjeldsen.

Ministeren indledte mødet med at redegøre for status for de tre spor, der er igangsat undersøgelser af vedrørende deponering af lav- og mellemaktivt affald fra Risø – slutdeponering, mellemlagerløsning og eksportmulighed til udlandet. Ministeren redegjorde herunder for den igangværende miljøvurdering af plan for etablering af slutdepot, hvor der er afholdt 6 borgermøder med henblik på at give borgerne mulighed for at komme med oplysninger og synspunkter om lokale forhold, der særligt bør indgå i miljøvurderingen. Efter borgermøderne vil Rambøll afgrænse, hvilke faktorer der skal indgå i miljøvurderingen. Ministeren oplyste, at Rambølls rapport – scopingrapporten – ventes at blive sendt i høring omkring 1. juni 2014.

Ministeren oplyste, at arbejdet med et beslutningsgrundlag for en mellemlagerløsning er påbegyndt bl.a. med besøg på udenlandske mellemlagre. Der vil blive udarbejdet et beslutningsgrundlag på generisk (overordnet) niveau, hvor der ikke vil blive peget på bestemte lokaliteter. Det venter, til det evt. er besluttet at gå videre ad det spor. Ministeren oplyste, at der ventes truffet beslutning vedrørende valg mellem slutdepotløsning og mellemlagerløsning omkring årsskiftet.

Ministeren oplyste, at undersøgelser af muligheden for at deponere alt affaldet i udlandet er igangsat, hvor Udenrigsministeriet har været i kontakt med en række lande om muligheden. Ministeren oplyste, at udsigterne med hensyn til at finde en eksportmulighed ikke ser lovende ud.

Ministeren gav herefter ordet til borgergrupperne.

Piet Jansen udtrykte tilfredshed med borgermødet i Roskilde og oplyste, at der bl.a. blev udtrykt bekymring for oversvømmelser, jf. problemerne i forbindelse med Bodil. Han oplyste, at en del af faciliteterne på Risø er uegnede og bør renoveres inden for kort tid bl.a. på grund af fugt.

Jan Ulslev Pedersen tilkendegav også tilfredshed med borgermødet, som gav indsigt i 0-alternativet.

Rene Leed udtrykte bekymring over, at der er arbejdet med slutdepot i 10 år og med mellemlager i 1 år. Det giver bekymring i forhold til parallelitet. Han udtrykte ligeledes bekymring over udsivning om fx 1.000 år.

Bendy Poulsen oplyste, at frustrationen blandt borgerne er stor. Han opfordrede til valg af mellemlagerløsning.

Tage Krogh Nielsen oplyste, at borgerne gik frustrerede hjem fra borgermøderne. Man fik at vide, at der vil ske udsivning med tiden. Man ved ikke, hvor længe depotet skal være åbent for modtagelse af affald. Hvis det er åbent længe, kan der komme meget affald. Han udtrykte også bekymring for, at mellemlagerløsningen ikke er længere fremme. Det giver fornemmelse af, at der ikke sker noget, når man ikke hører noget. Endeligt oplyste han, at han foretrækker mellemlagerløsningen, hvor man kan pakke om.

Peter Gravesen oplyste, at der er udarbejdet en foreløbig disposition for et beslutningsgrundlag for mellemlagerløsningen. Papiret er efterfølgende lagt på hjemmesiden: <http://www.sum.dk/Sundhed/~media/Filer%20-%20dokumenter/Slutdepoter-borgermoeder-marts-2014/Tentativt-indhold-i-beslutningsgrundlag-for-mellemlagerløsning.ashx>. Peter Gravesen oplyste, at man har besøgt mellemlager i Holland og Nordtyskland. Man har ligeledes besøgt et overfladeslutdepot i Frankrig. Planene er derudover at besøge et depot i Norge for at se et mellemlager. Peter Gravesen oplyste videre, at man pt. er i gang med at afklare et mellemlager i forhold til lovgivningen. Beslutningsgrundlaget ventes færdigt ved udgangen af året.

Karen Fromsgaard spurgte, om der ikke er bekymring over udenlandske holdninger. Hun fandt videre, at man burde have startet med at se på spørgsmål vedr. miljø og natur, samt at man mangler, at der har været en folkelig debat om emnet for 10-12 år siden.

Ministeren oplyste, at han venter med en vurdering, til beslutningsgrundlaget foreligger, idet han går ud fra, at evt. problemer adresseres i den kommende rapport. Han sagde videre, at der ikke er tale om en skueproces. Det er ikke besluttet, om det skal være mellemlagerløsning eller slutdepot.

Anne Bendtsen udtrykte bekymring over, at det ikke er beskrevet tydeligt nok, hvad der skal deponeres. Der vil ske udsivning og det vil påvirke andre steder end tæt på depotet. Hun tilkendegav, at hun foretrækker mellemlagerløsningen.

Bodil Waagensen fremførte, at hun ikke mener de tre spor er ligeværdige. Hun pointerede, at når man taler om mellemlager, så taler vi om hele landet som mulig placering. Hun tilkendegav videre, at hun er bekymret for processen, og at vi nok ender med slutdepotløsningen.

Ministeren oplyste, at han ingen interesse har i den ene løsning frem for den anden løsning, og at han blot ønsker den bedste løsning.

Anders Rask oplyste, at borgergrupperne er indstillet på, at tingene tager lidt længere tid. Hvis der gennemføres miljøvurdering, bør mellemlagerløsningen trækkes op på samme niveau, inden der træffes beslutning.

Ministeren fandt, at der kunne være en interesse i, at processen går hurtigt, så nogle af de 6 områder i hvert fald kan udgå af overvejelserne. Men hvis noget mangler i beslutningsgrundlaget, kan man sagtens forestille sig, at processen udsættes. Ministeren oplyste dog, at han gerne så en beslutning truffet, så bekymringen kan fjernes fra så manges skuldre som muligt.

Anders Rask oplyste, at han gerne så internationale eksperter inddraget så hurtigt som muligt. Han oplyste videre, at Danmarks Naturfredningsforening også har ønsker om inddragelse.

Ministeren oplyste, at der ingen tvivl er om, at udenlandske eksperter skal inddrages i processen. Der er dog ikke besluttet, hvorvidt det skal udmønte sig i fx en dialogdag.

Karen Fromsgaard spurgte, om borgergrupperne må foreslå eksperter.

Ministeren svarede, at de gerne må foreslå, men ikke vælge.

Kirsten Mortensen anmodede om, at socioøkonomiske forhold kommer mere ind i vurderingen. Har man tænkt på, hvad det betyder at sprænge hul, hvor man ellers ikke må. Hun foreslog, at man ser på mulighederne også lader nogen melde ind, om man ønsker et depot.

Ministeren tilkendegav, at han er enig i, at socioøkonomiske konsekvenser skal indgå i vurderingen.

Louise Haxthausen fandt, at det ville være godt, hvis der snart var en afklaring. Det er svært at se, om der allerede nu er konsekvenser. Bornholm vil gerne være en grøn ø. Det skal ikke være antallet af indbyggere, som er afgørende for, hvor depotet skal ligge. Hun anførte videre, at placeringen helst skal løses ad frivillighedens vej.

Ministeren fandt, at en løsning ad frivillighedens vej ville være godt, men at bl.a. geologien også er afgørende. Han fandt i øvrigt, at indlæggene viser dilemmaerne mellem på den ene side hurtigt og på den anden side grundigt. Han fandt videre, at vi skal blive ved med at følge en dialogproces.

Kirsten Mortensen spurgte til, om man ikke på sigt kunne finde en løsning via ERDO samarbejdet.

Ministeren oplyste, at det desværre ikke ser lovende ud med en international løsning. Han takkede herefter for borgergruppernes saglige kommentarer og noterede sig deres bekymring. Han opfordrede til, at de indsender deres bemærkninger og kommentarer.

I slutningen af mødet bemærkedes det fra Bornholm, at borgergruppen ikke var glad for borgermødet og afleverede skriftlige bemærkninger hertil.

Fra Kertemindes side blev der ligeledes afleveret kommentarer vedr. det afholdte borgermøde.